

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Avgift för ansökan om godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskola och fristående fritidshem

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till barn- och utbildningsnämnden för beslut i kommunfullmäktige

1. Att barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa avgifter för ansökan om godkännande av enskild huvudman, vid byte av huvudman och vid förändring av tillståndet för fristående förskola och fristående fritidshem som inte tillhör en skolenhet.
2. Att barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgiften för en ansökan om godkännande av huvudman och byte av huvudman för fristående förskola och fristående fritidshem som inte tillhör en skolenhet fastställs till 25 000 kronor
3. Att barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgiften för en ansökan om förändring av tillståndet för fristående förskola och fristående fritidshem som inte tillhör en skolenhet fastställs till 15 000 kronor.
4. Att barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgiften för den som ansöker om godkännande, ägarbyte eller förändring av ett tillstånd för fristående förskola eller fristående fritidshem som inte tillhör en skolenhet ska betalas i samband med ansökan och att ansökan inte tas upp till prövning om avgiften inte har erlagts kommunen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Ulrika Månsson
Skolchef

Sammanfattning

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att Tyresö kommun ska ta ut en avgift för ansökan om godkännande av enskild huvudman att bedriva fristående förskola och fristående fritidshem som inte tillhör en skolenhet, samt vid byte av huvudman eller förändring av ett tillstånd.

Beskrivning av ärendet

För att bedriva fristående förskola och fritidshem som inte tillhör en skolenhet i Tyresö kommun krävs ett godkännande av barn- och utbildningsnämnden. Fritidshem som tillhör en fristående skolenhet godkänns av Statens skolinspektion.

Ett godkännande erhålls om den sökanden bedöms ha de förutsättningar som krävs att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800).

Enligt 2 kap. 5c § skollagen får kommunen ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av fristående huvudman för en verksamhet. En avgift innebär att kostnaden för ansökan läggs på den sökande aktören. SKR skriver i cirkulär 18/41, ”Ägar- och ledningsprövning – nya krav för enskilda att bedriva fristående förskola” att det inte finns särskilda regler i skollagen eller skolförordningen för kommunernas avgifter, utan att det är kommunallagens (KL) bestämmelser om självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen och förbudet mot retroaktivt verkande beslut som gäller. Avgiften ska spegla kommunens kostnader för godkännande och får ej tillföra kommunen en vinst.

Vid en ansökan om godkännande av huvudman görs en ägar- och ledningsprövning enligt 2 kap. 5 § skollagen. I prövningen bedöms om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, om den enskilde har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. I prövningen bedöms också om den enskilde i övrigt bedöms lämplig att bedriva verksamhet inom skolväsendet. Prövningen är omfattande och görs gemensamt av handläggare på barn- och utbildningsförvaltningen, enheten för juridik och utredning samt ekonomistyrningsenheten.

Byte av huvudman för en fristående förskola eller fritidshem innebär att en ny prövning behöver göras i samma omfattning som vid ett nytt godkännande.

Vid ansökan om förändring av ett tillstånd görs en prövning, men inte i samma omfattning som vid ett nytt godkännande eller vid byte av huvudman. En förändring av ett tillstånd kan exempelvis innebära att huvudmannen ansöker

om att utöka antalet platser i verksamheten eller att verksamheten ämnar byta lokaler.

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att Tyresö kommun bör ta ut en avgift i paritet med andra kommuners avgifter. Exempelvis tar Haninge kommun, Huddinge kommun och Sigtuna kommun ut 25 000 kronor för ansökan om godkännande vid nyetablering och 15 000 kronor vid ansökan om godkännande av utökning av verksamheten. Sundbybergs stad och Solna stad tar ut 35 000 kronor för ansökan om godkännande vid nyetablering och 20 000 kronor vid utökning av verksamheten. Dessa båda kommuner tar också ut 5000 kronor vid ansökan om tillfällig förändring i verksamheten. Som jämförelse är Skolinspektionens avgifter för godkännande av nyetablering av fristående skola 35 000 kronor, och 25 000 kronor för att utöka en befintlig skolenhet.

Kommunen bör ta ut en fast avgift som uppgår till en summa som innebär att det inte uppstår en vinst. Barn- och utbildningsförvaltningens föreslår att avgiften vid nyetableringar och byte av huvudman fastställs till 25 000 kronor och att avgiften vid utökning av verksamheten fastställs till 15 000 kronor. En fast avgift är förutsägbar för den sökande och kan inkluderas i den sökandes kalkyl för att starta fristående verksamhet. Avgifterna som barn- och utbildningsförvaltningen föreslår kan jämföras med den av regeringen uppskattade genomsnittsavgiften om 27 500 kr för en tillståndsprövning inom skolväsendet¹.

Ekonomistyrningsenheten har gjort beräkningar av kostnaden för godkännande av ny huvudman, byte av huvudman och förändringar i befintlig verksamhet. Kalkylerna återfinns i bilaga 1. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att ansökan inte tas upp till prövning om avgiften inte har erlagts. Förslaget till beslut har inga negativa ekonomiska konsekvenser för Tyresö kommun.

Prövning av barnets bästa

Om en ansökan av godkännande att bedriva fristående förskola eller fritidshem som inte tillhör en enhet förenas med en avgift, kan detta bidra till att avhålla oseriösa aktörer från att ansöka, vilket indirekt bidrar till att barns bästa tas hänsyn till. En prövning av barnets bästa görs inom ramen för varje enskild ansökan om godkännande, byte av huvudman eller förändring i verksamheten.

Bilaga 1. BoU kalkyl, avgift för ansökan

---

¹ Regeringens proposition, 2017/18:158 - Ökade tillståndskrav och särskilda regler för upphandling inom välfärden, sid. 97